

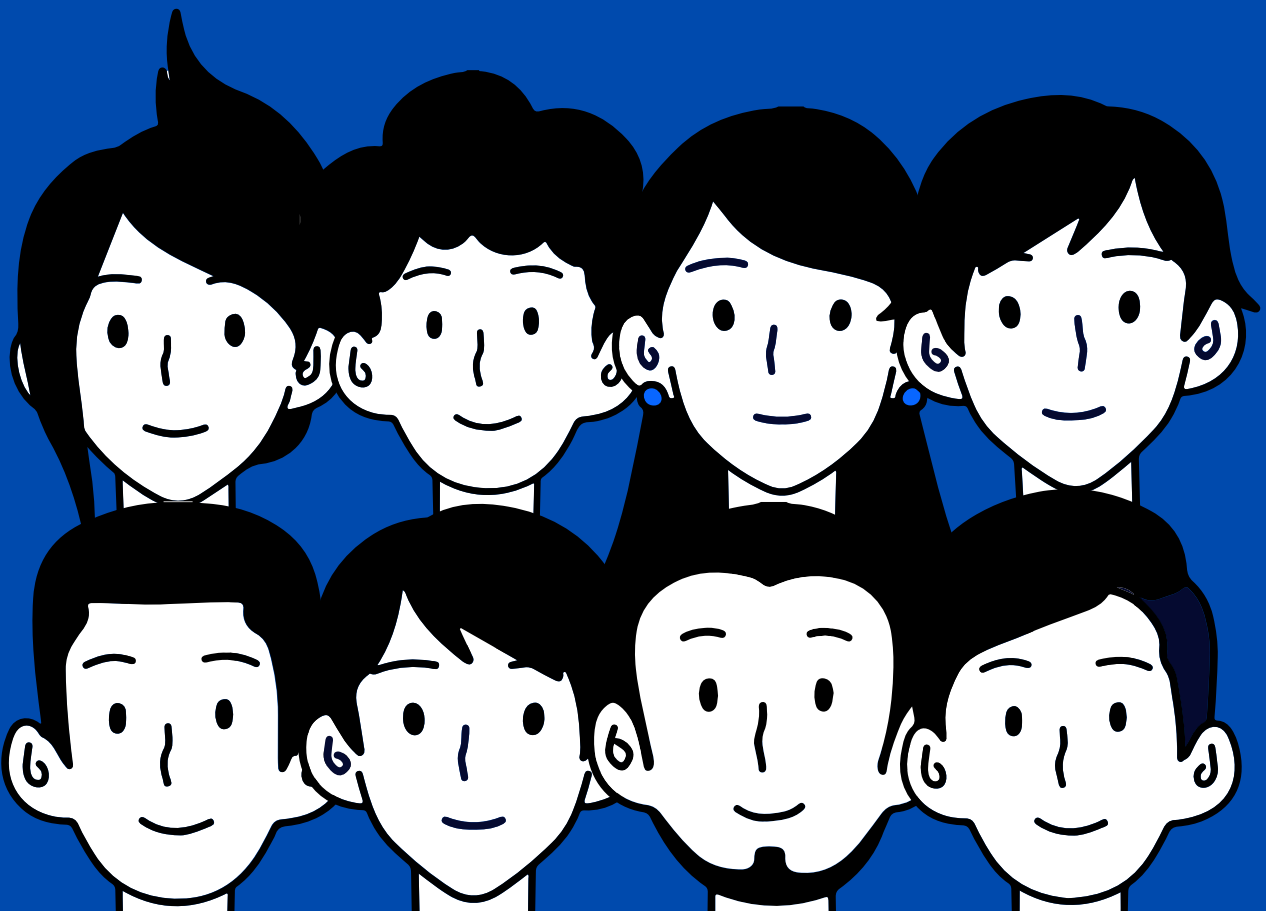
คู่มือเตรียมสอบ

เล่มเดียวจบ
ครบทุกสนามสอบ

นักวิเคราะห์ นโยบายและแผน ฉบับสมบูรณ์

กฎหมายแกนกลางและความรู้พื้นฐานที่ใช้สอบ
ตำแหน่ง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” ในสนามสอบทั่วประเทศ

โดย ผศ. ดร.สุริยานนท์ พลสีม

คู่มือเตรียมสอบ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ฉบับสมบูรณ์

กฎหมายแกนกลางและความรู้พื้นฐานที่ใช้สอบในตำแหน่ง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนทุกสนามสอบ
“เล่มเดียวจบ ครบทุกสนามสอบ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียานนท์ พลสม (อ.บีท)
รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 และเหรียญทอง
นโยบายศาสตรมหาบัณฑิต (ทุนรัฐบาลญี่ปุ่น)
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขา นโยบายสาธารณะ)

นักวิเคราะห์นโยบาย
by อาจารย์บีท

คู่มือเตรียมสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ฉบับสมบูรณ์

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียานนท์ พลสมิ (อ.บ๊ท)

- รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 (เหรียญทอง)
- นโยบายศาสตรมหาบัณฑิต (ทุนรัฐบาลญี่ปุ่น)
- ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขา นโยบายสาธารณะ)

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2569

จำนวน 1,000 เล่ม

ราคาเล่มละ 690 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สุรียานนท์ พลสมิ.

คู่มือเตรียมสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ฉบับสมบูรณ์.-- ขอนแก่น : โรงพิมพ์

คลังน่านวิทยา

1. ข้าราชการ--ข้อสอบและเฉลย. I. ชื่อเรื่อง.

352.65076

ISBN 978-616-637-779-8

นักวิเคราะห์นโยบาย
by อาจารย์บ๊ท

หนังสือในเครือ “นักวิเคราะห์นโยบาย by อ.บ๊ท”

สงวนลิขสิทธิ์หนังสือเล่มนี้ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

ห้ามคัดลอก ดัดแปลง ผลิต หรือเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการใดก่อนได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร
จากเจ้าของลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ สุรียานนท์ พลสมิ

จัดพิมพ์โดย นักวิเคราะห์นโยบาย by อาจารย์บ๊ท

www.surischool.com

พิสูจน์อักษร นวรัตน์ แสงกล้า, เขตุนรินทร์ บุรณะ, รัตนากร ชาสันเทียะ, และสิริยากร โชคลา

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์คลังน่านวิทยา

232/199 ถ.ศรีจันทร์39 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

ผู้จัดจำหน่าย นักวิเคราะห์นโยบาย by อาจารย์บ๊ท

โทรศัพท์ 0947492246, 0655546947 อีเมล psuriyanon@gmail.com

เพจ Facebook: นักวิเคราะห์นโยบาย by อาจารย์บ๊ท

กลุ่ม Facebook: สอบนักวิเคราะห์นโยบาย by อาจารย์บ๊ท (กลุ่มหลัก)

@ajbeat

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ ไม่ใช่หนังสือวิชาการแต่เป็นหนังสือเพื่อการ “เตรียมสอบ” โดยเฉพาะ ที่จะทำเรื่องยาก ๆ ให้กลายเป็นเรื่องเข้าใจง่าย... เป้าหมายของหนังสือเล่มนี้คือ เป็นหนังสือ 1 เล่มที่อ่านจบแล้ว ผู้อ่านมีความพร้อมต่อการสอบในตำแหน่ง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” ได้ทุกสนามสอบ เพราะได้ผ่านการสำรวจมาแล้วว่า แต่ละสนามสอบของหน่วยงานราชการใช้กฎหมายหรือความรู้ใดบ้างในการสอบในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนของหน่วยงานนั้น ๆ ดังนั้น อ่านเล่มนี้จบก็พร้อมรบทุกสนามสอบ

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วย 6 ส่วน ได้แก่ **ส่วนที่ 1** แนะนำตำแหน่ง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” ที่หลายคน (อาจจะยัง) ไม่รู้จัก **ส่วนที่ 2** คือ เนื้อหา “กฎหมายแกนหลัก” ที่ใช้ในการสอบนักวิเคราะห์นโยบายในสนามสอบต่าง ๆ ทั่วประเทศ (มากกว่า 16 ฉบับ) **ส่วนที่ 3** เป็น “แนวข้อสอบกฎหมายแกนหลัก” ที่ใช้สอบในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นแนวข้อสอบเสมือนจริงซึ่งออกแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ผู้อ่านได้ฝึกฝนการทำข้อสอบจริงและวัดความเข้าใจของตนเอง **ส่วนที่ 4** เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ “แผนชาติแกนกลาง” ซึ่งเป็นแผนระดับชาติฉบับสำคัญ ๆ ที่ใช้ออกข้อสอบตำแหน่งนักวิเคราะห์ ฯ ในหลายหน่วยงาน **ส่วนที่ 5** คือ “ความรู้พื้นฐาน” ในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบาย ฯ เช่น กระบวนการทางนโยบายสาธารณะ ขั้นตอนหรือเครื่องมือในการทำนโยบายและแผน ฯลฯ และ **ส่วนที่ 6** คือ แนวข้อสอบ “แผนชาติและความรู้พื้นฐานตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน” เป็นแนวข้อสอบเสมือนจริงโดยเพื่อให้ผู้อ่านได้ฝึกฝนการทำข้อสอบ ดังนั้น หนังสือเล่มนี้จึงเป็น “หนังสือแกนหลัก” สำหรับเตรียมสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผนได้อย่างสมบูรณ์ครอบคลุมทั้งเนื้อหากฎหมายแกนหลัก แผนชาติแกนกลาง และความรู้พื้นฐาน รวมถึงมีแนวข้อสอบเสมือนจริงจากผู้เชี่ยวชาญให้ฝึกฝนอย่างรอบด้านด้วย

นอกจากนี้ ในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้ออกแบบตัวช่วยเสริม 3 อย่าง แทรกไว้ในเนื้อหาตลอดทั้งเล่ม เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนและเตรียมสอบได้อย่างมั่นใจมากขึ้น ได้แก่

★ **Note เน้น** ★ คือ ส่วนที่เน้นสาระสำคัญที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจ (Note เน้น คือ ต้องเน้นนะ)

✎ **เคล็ดลับ** ✎ คือ สูตรลับหรือเทคนิควิธีที่จะช่วยในการท่องจำเพื่อนำไปสอบ หรือทำเรื่องยาก ๆ ให้กลายเป็นเรื่องเข้าใจง่าย ๆ

♦ **Note เสริมความเข้าใจ** ♦ คือ ส่วนที่อธิบายเสริมเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจกับประเด็นนั้น ๆ ได้ชัดเจนแจ่มแจ้งมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเนื้อหากฎหมายที่ปรากฏใน พรบ. หรือระเบียบต่าง ๆ ที่เข้าใจยาก

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือแกนหลักเล่มนี้จะช่วยให้ผู้อ่านทุกท่านมีความพร้อมและความมั่นใจอย่างเต็มที่ในการสอบตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนทุกสนามสอบอย่างแน่นอน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียานนท์ พลสมิ
นักวิเคราะห์นโยบาย by อาจารย์พีท, 2569

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....ค	
สารบัญ.....ง	
เกี่ยวกับผู้เขียน.....ณ	
แนะนำการใช้หนังสือและการเตรียมตัวสอบ.....ญ	
ส่วนที่ 1 แนะนำตำแหน่งและความรู้ที่ใช้สอบ “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน”.....ฎ	
บทที่ 1 ทำความรู้จักกับ “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” 1	
บทที่ 2 ความรู้ที่ใช้สอบในตำแหน่ง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” สนามสอบทั่วประเทศ 3	
2.1. ตาราง Matrix 1 ความรู้ในการปฏิบัติราชการ (กฎหมายและแผนแกนหลัก) 4	
2.2. ตาราง Matrix 2 ความรู้พื้นฐานทั่วไป.....10	
ส่วนที่ 2 กฎหมายแกนหลักสำหรับสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน 13	
บทที่ 3 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 14	
3.1. คำชี้แจงในการอ่าน 14	
3.2. เหตุผลในการประกาศใช้..... 14	
3.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534.....15	
บทที่ 4 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 47	
4.1. คำชี้แจงในการอ่าน 47	
4.2. เหตุผลในการประกาศใช้ 47	
4.3. สาระสำคัญของ พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน 2551 48	
บทที่ 5 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (และแก้ไขเพิ่มเติม) 87	
5.1. คำชี้แจงในการอ่าน 87	
5.2. เหตุผลในการประกาศใช้ 87	
5.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 87	
บทที่ 6 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 118	
6.1. คำชี้แจงในการอ่าน 118	
6.2. เหตุผลในการประกาศใช้ 118	
6.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 119	

บทที่ 7 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	124
7.1. คำชี้แจงในการอ่าน.....	124
7.2. เหตุผลในการประกาศใช้.....	124
7.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540.....	124
บทที่ 8 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562.....	139
8.1. คำชี้แจงในการอ่าน.....	139
8.2. เหตุผลในการประกาศใช้.....	139
8.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562.....	139
บทที่ 9 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561	174
9.1. คำชี้แจงในการอ่าน.....	174
9.2. เหตุผลในการประกาศใช้.....	174
9.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561	175
บทที่ 10 พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 และประมวลจริยธรรม ฯ	193
10.1. คำชี้แจงในการอ่าน.....	193
10.2. เหตุผลในการประกาศใช้.....	193
10.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	194
10.4. สาระสำคัญของประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2564	200
บทที่ 11 พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545	202
11.1. คำชี้แจงในการอ่าน.....	202
11.2. เหตุผลในการประกาศใช้.....	202
11.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545	203
บทที่ 12 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546	207
12.1. คำชี้แจงในการอ่าน.....	207
12.2. เหตุผลในการประกาศใช้.....	207
12.3. สาระสำคัญ พรฎ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546.....	207
บทที่ 13 พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2565	225
13.1. คำชี้แจงในการอ่าน.....	225
13.2. เหตุผลในการประกาศใช้.....	225

13.3. สารสำคัญของ พรบ.การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2565	225
บทที่ 14 พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและ	
การให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. 2569	234
14.1. คำชี้แจงในการอ่าน	234
14.2. เหตุผลในการประกาศใช้	234
14.3. สารสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ฯ.....	235
บทที่ 15 พระราชกฤษฎีกาเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.2548	250
15.1. คำชี้แจงในการอ่าน	250
15.2. เหตุผลในการประกาศใช้	250
15.3. สารสำคัญของพระราชกฤษฎีกาเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.2548	251
บทที่ 16 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562.....	257
16.1. คำชี้แจงในการอ่าน	257
16.2. เหตุผลในการประกาศใช้	257
16.3. สารสำคัญของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562	257
บทที่ 17 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526.....	273
17.1. คำชี้แจงในการอ่าน	273
17.2. เหตุผลในการประกาศใช้	273
17.3. สารสำคัญของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526	273
บทที่ 18 ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544	290
18.1. คำชี้แจงในการอ่าน	290
18.2. เหตุผลในการประกาศใช้	290
18.3. สารสำคัญของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544	290
ส่วนที่ 3 แนวข้อสอบชุดกฎหมายแกนหลักสำหรับสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน	304
ข้อสอบกฎหมายแกนหลัก ชุดที่ 1	305
ข้อสอบกฎหมายแกนหลัก ชุดที่ 2	312
ข้อสอบกฎหมายแกนหลัก ชุดที่ 3	320
เฉลยข้อสอบชุดกฎหมายแกนหลัก	328

ส่วนที่ 4 แผนชาติแกนหลักสำหรับสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน.....	329
บทที่ 19 ภาพรวมการบริหารนโยบายและแผนในระบบราชการของประเทศไทย.....	330
19.1. แผน 3 ระดับ	330
19.2. แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ.....	332
19.3. แผนระดับที่ 2 แผนระดับชาติ	333
19.4. แผนระดับที่ 3 แผนปฏิบัติการ.....	334
19.5. ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ eMENSCR.....	336
19.6. สรุปสาระสำคัญของแผน 3 ระดับ	337
บทที่ 20 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี.....	339
20.1. ฐานทางกฎหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	339
20.2. สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี.....	339
20.3. การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติสู่แผนระดับต่าง ๆ	341
20.4. การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ	341
บทที่ 21 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	344
21.1. ความเป็นมาของ “สภาพัฒน์”	344
21.2. ลำดับการเปลี่ยนชื่อและฐานทางกฎหมายของ “สภาพัฒน์”	346
21.3. โครงสร้างการทำงาน 2 ระดับ ตาม พ.ร.บ. พ.ศ. 2561.....	346
21.4. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตาม พ.ร.บ. พ.ศ. 2561	347
21.5. ความเป็นมาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	347
21.6. ภาพรวมแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-13	348
21.7. แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	349
21.8. แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571-2575).....	350
ส่วนที่ 5 ความรู้พื้นฐานในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน.....	352
บทที่ 22 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนโยบายและแผน.....	353
22.1. นิยามศัพท์ทางนโยบายและแผนที่สำคัญ	353
22.2. นโยบาย (Policy).....	354
22.3. การวางแผน (Planning).....	356
22.4. แผน (Plan)	358

22.5. การประเมินผลนโยบาย	361
22.6. ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและแผน	364
22.7. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานนโยบายและแผน	364
บทที่ 23 ขั้นตอนและเครื่องมือสำหรับวิเคราะห์นโยบายและแผนเพื่อบริหารภาครัฐเชิงกลยุทธ์.....	366
23.1. อะไรคือการบริหารภาครัฐเชิงกลยุทธ์.....	366
23.2. PMQA กับการบริหารจัดการภาครัฐเชิงกลยุทธ์.....	366
23.3. ขั้นตอนในการวิเคราะห์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ภาครัฐ.....	369
23.4. กรอบใหญ่ PDCA	371
23.5. เครื่องมือวิเคราะห์สภาพแวดล้อม.....	373
PEST / PESTEL	373
7s McKinsey	373
Porter's Diamond Model.....	375
Porter's Five Forces.....	377
23.6. เครื่องมือสำหรับการวางแผน.....	379
SWOT Analysis.....	379
TOWS Matrix.....	380
Balanced Scorecard (BSC)	381
Strategy Map	382
Scenario Planning	383
23.7. เครื่องมือของแผนปฏิบัติการ	385
Gantt Chart	385
Results Chain.....	387
ส่วนที่ 6 แนวข้อสอบแผนระดับชาติและความรู้พื้นฐานตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน.....	390
ข้อสอบแผนชาติแกนกลางและความรู้พื้นฐาน ชุดที่ 1.....	391
ข้อสอบแผนชาติแกนกลางและความรู้พื้นฐาน ชุดที่ 2.....	398
ข้อสอบแผนชาติแกนกลางและความรู้พื้นฐาน ชุดที่ 3.....	406
เฉลยข้อสอบแผนชาติแกนกลางและความรู้พื้นฐาน.....	413

เกี่ยวกับผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียานนท์ พลสมิ (อ.พีท) จบปริญญาตรีจาก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และเหรียญทอง จาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น หลังจากจบปริญญาตรีก็ได้รับบรรจุเป็นอาจารย์ประจำที่ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทันที และผ่านการสอบคัดเลือกได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลญี่ปุ่น (MEXT) เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทหลักสูตรนโยบายศาสตร์ (Policy Science) ที่บัณฑิตวิทยาลัยนโยบายศาสตร์ (Graduate School of Policy Science) มหาวิทยาลัย Ritsumeikan University ประเทศญี่ปุ่น จากนั้น ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy) ที่มหาวิทยาลัย International Christian University ประเทศญี่ปุ่น

ผลงานวิชาการที่ผ่านมา เช่น หนังสือการปกครองท้องถิ่นญี่ปุ่น, หนังสือทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์กับการปกครองท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 3), หนังสือ 1 ทศวรรษบึงกาฬ: ครบรอบ 10 ปี แห่งการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม), หนังสือขอนแก่นโมเดล, หนังสือแนวคิดและทฤษฎีการศึกษานโยบายทางสังคม ฯลฯ

ผลงาน (บางส่วน)

- ประสพการณ์เป็นที่ปรึกษาจัดทำนโยบายและแผนให้กับหน่วยงานระดับกรม จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง
- เครือข่ายลูกศิษย์นักวิเคราะห์นโยบายและแผนทั่วประเทศ
- รางวัลนักศึกษาพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ภูมิพลอดุลยเดช ปี 2559
- รางวัลพระราชทาน “เยาวชนดีเด่นแห่งชาติ สาขาศึกษาและวิชาการ” ประจำปี 2559 จากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
- รางวัลพระราชทาน “เยาวชนคนเก่ง รุ่นที่ 7 ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี” ประจำปี 2558
- รางวัลพระราชทาน “ศรีกัลปพฤกษ์” จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปี 2558 (รางวัลอันเป็นเกียรติสูงสุดของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่จะมอบให้แก่นักศึกษาเพียง 1 คนเท่านั้น เพื่อเข้ารับรางวัลดังกล่าวในพิธีพระราชทาน)
- อันดับ 1 ของประเทศ ในการแข่งขันตอบปัญหาทางรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2558 ณ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

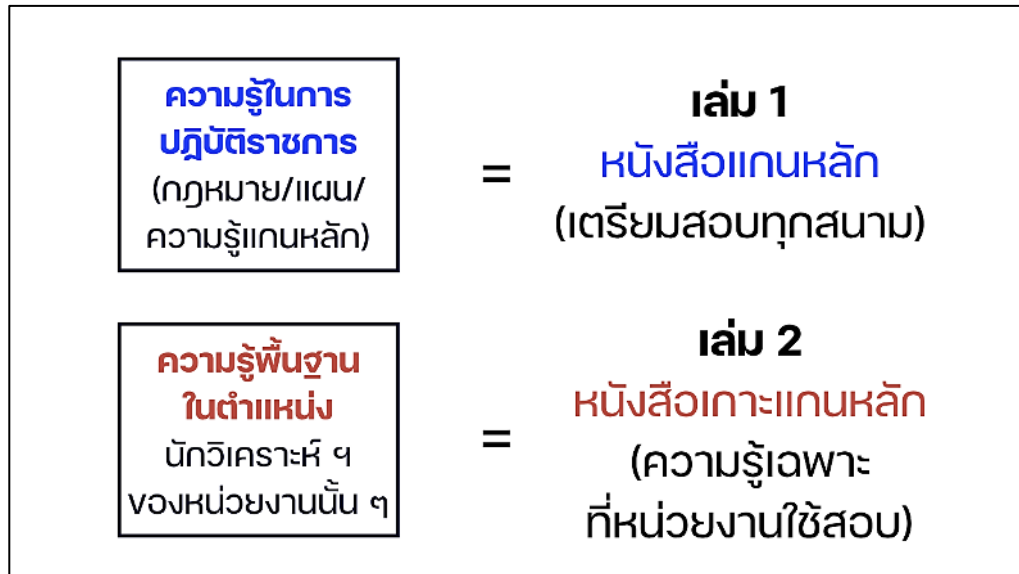
แนะนำการใช้หนังสือและการเตรียมตัวสอบ

จุดมุ่งหมายเดียวของผมที่ตั้งใจเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา คือ จะทำให้หนังสือเล่มนี้เป็น “คู่มือ” หรือ “คูชีวิตร” ที่จะทำให้พวกท่านที่กำลังอ่านหนังสือเล่มนี้ สอบติดเป็นนักวิเคราะห์นโยบายและแผนสมความมุ่งมาดปรารถนากันได้ทุกคน ดังนั้น หนังสือเล่มนี้จึงมุ่งเน้นที่จะเปลี่ยนความรู้วิชาการหรือเนื้อหากฎหมายต่าง ๆ ที่เข้าใจยากให้กลายเป็นเรื่องที่เข้าใจได้แบบ “ง่าย ๆ”

เออละ... ก่อนที่เราจะเข้าสู่เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ ก็มีเรื่องชี้แจงอีกหนึ่งอย่างที่สำคัญมาก ๆ คือ แนวทางการใช้หนังสือเล่มนี้ ขออนุญาตขายของเลยก็แล้วกันว่า สูตรลับความสำเร็จในการสอบติดนักวิเคราะห์ ฯ ในหลักสูตรของ อ.บิฑ นั้น มาจากหนังสือหลัก ๆ แค่ 2 เล่ม ได้แก่

- เล่มแรกคือ “หนังสือแกนหลัก” ที่ (ท่านกำลังถืออ่านอยู่ในมือนี้แหละ) เรียกเท่ ๆ โก้ ๆ ว่า “คู่มือเตรียมสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผนฉบับสมบูรณ์” เป็นเล่มกลางที่รวมเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายหรือความรู้ในปรารถนาการปฏิบัติราชการ หรือเนื้อหาพื้นฐานสำคัญอื่น ๆ ที่สนามสอบนักวิเคราะห์ ฯ ทุกสนามใช้สอบ... ดังนั้น เล่มแกนหลักจึงเป็นหัวใจหรือคัมภีร์พื้นฐานหลักที่ต้องอ่าน เพราะความรู้ในเล่มนี้จะเป็นฐานนำไปใช้สอบได้ทุกสนามเพราะผ่านการประมวลจากประกาศสอบตำแหน่งนักวิเคราะห์ของแต่ละสนามสอบมาแล้ว (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในบทที่ 2)
- เล่มที่สอง เรียกว่า “หนังสือเกาะแกนหลัก” อ่าว... อย่าฟังงงกันนะ... ที่เรียกว่าเป็นหนังสือเกาะแกนหลักเพราะเป็นหนังสือที่ต้องใช้อ่านประกอบกับหนังสือแกนหลักครับ (อ่านหนังสือแกนหลักก่อน แล้วค่อยมาอ่านหนังสือเกาะแกนหลัก) โดยหนังสือเกาะแกนหลักเป็นหนังสือเตรียมสอบนักวิเคราะห์ ฯ **เฉพาะหน่วยงานนั้น ๆ** จะมีเนื้อหาหรือความรู้เฉพาะที่หน่วยงานนั้น ๆ กำหนดสอบ พุดง่าย ๆ คือ มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับหน่วยงานนั้น ๆ ที่จัดสอบ เพราะตำแหน่งนักวิเคราะห์ ฯ แต่ละหน่วยงานกำหนดเงื่อนไขความรู้และระเบียบเฉพาะในการสอบแตกต่างกัน แต่ไม่ต้องห่วง อ.บิฑ จัดระเบียบเนื้อหาในการสอบไว้ในหนังสือเกาะแกนหลักให้ทุกท่านแล้วครับ...

ดังนั้น แนวทางการใช้หนังสือและเตรียมตัวสอบคือ ให้ท่านอ่านหนังสือแกนหลักเล่มนี้เป็นฐานเอาไว้ เพราะจะได้เข้าใจความรู้และกฎหมายแกนหลักให้แตกฉานมั่นใจก่อน จากนั้น จึงไปอ่านหนังสือเกาะแกนหลักของแต่ละหน่วยงานที่ท่านตั้งใจจะสอบเติมเข้าไปอีก... แบบนี้ถือว่าสมบูรณ์สุด ๆ... (และนี่แหละคือช่วงขายคอร์สตัว ออนไลน์ ตามไปดูรายละเอียดหรือสอบถามเพิ่มเติมได้ที่เพจ Facebook หรือไลน์ @ajbeat ได้ครับ)

ยกตัวอย่าง เช่น ถ้าท่านวางแผนสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน 2 สนาม คือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ท่านก็ใช้หนังสือแกนหลัก 1 เล่ม บวกกับหนังสือเกาะแกนหลักของหน่วยงานนั้น ๆ ได้แก่ หนังสือเกาะแกนหลักนักวิเคราะห์นโยบายของ สถ. หรือ ปภ. มาอ่านเพิ่มเติมอย่างละ 1 เล่ม (หรือลงเรียนในคอร์สตัวเพิ่มเฉพาะหน่วยงานก็ได้) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม (เดี๋ยวจะว่าขายของมากเกินไป...) หนังสือเล่มนี้ ท่านสามารถใช้อ่านเพื่อเตรียมสอบด้วยตัวเองโดยไม่ต้องมาเรียนหรือติวคอร์สออนไลน์กับเราก็ได้เพราะหนังสือแกนหลักเล่มนี้ก็ถือว่าสมบูรณ์มากแล้วแต่อย่างไรเสีย หากท่านมีเวลามาเรียนคอร์สตัวออนไลน์กับเราก็จะทำให้การเตรียมสอบของท่านสมบูรณ์มากขึ้นเลยแหละ... เพราะท่านจะได้รับการถ่ายทอดเทคนิค กลเม็ด หมดเด็ด เคล็ดลับวิชาในการทำข้อสอบเพิ่มเติมอีกเยอะเลย...

ประเด็นสุดท้าย หนังสือเล่มนี้ ท่านไม่จำเป็นต้องจำมาตราและอ่านตามลำดับบทเรื่อย ๆ นะครับ ไปเน้นอ่านกฎหมายสำคัญ ๆ ที่ท่านต้องใช้สอบหรือดูตาราง Matrix กฎหมายแกนกลางหลัก ๆ ที่ใช้สอบกันทุกสนามได้เลย (กรณีที่ท่านยังไม่ได้เล็งเป้าสนามสอบไหนโดยเฉพาะ) ส่วนตัวเนื้อหากฎหมายแผนชาติ แกนกลาง และความรู้พื้นฐานเฉพาะตำแหน่ง สามารถอ่านข้ามบทสลับไปมาได้ครับ

ขอชี้แจงแนวทางการใช้หนังสือและการเตรียมตัวสอบไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอให้โชคดีครับ

ผศ. ดร.สุริยานนท์ พลสมิ (อ.พีท)

ช่องทางการติดต่อสอบถาม/ติดตามข่าวสาร

เพจ Facebook: นักวิเคราะห์นโยบาย ฯ by อาจารย์พีท

กลุ่ม Facebook: สอบนักวิเคราะห์นโยบาย by อาจารย์พีท (กลุ่มหลัก)

@ajbeat

surischool_kku และ policy.exam (ติดตามคลังข้อสอบนักวิเคราะห์ ฯ)

ส่วนที่ 1

แนะนำตำแหน่งและความรู้ที่ใช้สอบ

“นักวิเคราะห์นโยบายและแผน”

บทที่ 1 ทำความรู้จักกับ

“นักวิเคราะห์นโยบายและแผน”

*****

“นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” คือใคร (?) สำหรับคนที่ไม่ได้เรียนสายรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์มาก่อนก็คงจะไม่ค่อยคุ้นหูกับบรรดาคำว่า การวิเคราะห์นโยบาย การเขียนแผนยุทธศาสตร์ หรือบางคนไม่รู้จักรวมกระทั่งตำแหน่งที่ตัวเองกำลังจะสอบอย่าง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” ด้วยซ้ำว่าหน้างานและเส้นทางการเติบโตมันเป็นยังไงบ้าง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเลยอยากจะพาทุกคนมารู้จักกับตำแหน่งนี้ให้ชัดเจนมากขึ้นกันก่อนที่จะไปลงลึกในรายละเอียดการเตรียมตัวสอบกันนะ

เอาละ... ผมขออัญเชิญ “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551” ซึ่งเป็น พรบ.กลางของกลุ่มข้าราชการพลเรือนสามัญมาอธิบายให้เข้าใจว่า “นักวิเคราะห์ ฯ”¹ เป็นใครและทำอะไรบ้าง... ซึ่งเราจะได้ทำความเข้าใจกับ พรบ.ข้าราชการพลเรือนนี้โดยละเอียดในเนื้อหาส่วนที่สองอยู่นะครับ แต่เบื้องต้นผมขอปูพื้นอธิบายให้เข้าใจคร่าว ๆ ว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญ มีอยู่ 4 ประเภท คือ (1) บริหาร (2) อำนวยการ (3) วิชาการ และ (4) ทัวไป โดยนักวิเคราะห์นโยบายและแผนนั้นจัดว่าเป็นตำแหน่งประเภท “วิชาการ” ซึ่งชื่อประเภทตำแหน่งก็คงจะเห็นหน้างานคร่าว ๆ เพราะนักวิเคราะห์ ฯ ก็คือ “นักวิชาการ” ในหน่วยงานราชการนั่นเอง ดังนั้นน... ท่านมาถูกทางแล้วละที่ตัดสินใจซื้อหนังสือเล่มนี้ เพราะต้องให้ถึงมือนักวิชาการอย่างอาจารย์มหาลัยสายนโยบายโดยตรงนี้แหละ ถึงจะช่วยให้ท่านได้เป็นนักวิชาการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนได้สมใจ... (อันนี้ออกจะมันนิดนึงนะ...)

คำถามต่อมาก็คือ นักวิเคราะห์ ฯ นี่ทำงานอะไรบ้าง (?) ซึ่ง มาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่อธิบายไว้โดยสำนักงาน ก.พ. อธิบายลักษณะงานโดยทั่วไปของตำแหน่งนี้ไว้ว่า

“...สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายและการวางแผน ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ประสานแผน ประมวลแผน พิจารณา เสนอแนะ เกี่ยวกับนโยบายและเป้าหมายของส่วนราชการ หรือนโยบาย แผนงาน และโครงการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร หรือความมั่นคงในระดับประเทศ รวมถึงประเด็นปัญหาทาง เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประกอบการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนหรือโครงการของส่วนราชการ หรือใช้เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับประเทศ แล้วแต่กรณี และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง...”

¹ ตลอดทั้งเล่มนี้ผมจะใช้คำว่า “นักวิเคราะห์ ฯ” แทนหรือสลับกับ “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” แล้วแต่บริบท เพราะมันยาวและทางการเกินไป

เป็นไงละ... เท่ห่วยนะ... อย่างที่บอกไปก่อนหน้านี้ว่า นักวิเคราะห์ ฯ เป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ดังนั้น หน้าที่ของท่านในฐานะ “ว่าที่” นักวิเคราะห์ ฯ ทั้งหลายคือหน้าที่ของคนมีความรู้ (ดู) มีการศึกษานั้นเอง พุดง่าย ๆ ว่า นักวิเคราะห์ ฯ ควรจะเป็นคนเอาการเอางาน มีความรับผิดชอบ มีความรอบรู้ สามารถวิเคราะห์ ข้อมูล สถานการณ์ หรือเสนอแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ให้หน่วยงานได้ว่าจั้นเอะอะไรเสีย หากอิงกับคำอธิบายลักษณะงานของนักวิเคราะห์ ฯ ข้างต้นก็จะเห็นว่านักวิเคราะห์มีหน้าที่หลักกว้าง ๆ สามอย่าง ได้แก่ (1) หน้าที่ในการวิเคราะห์นโยบาย (2) หน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ วางแผน เขียนแผน และบริหารแผนงาน หรือโครงการ และ (3) หน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งห้อยท้ายมาด้วย นั่นเอง

เส้นทางการเติบโตในสายงานของการเป็นนักวิเคราะห์นโยบายและแผน นั้น มีอยู่ 5 ระดับ ได้แก่ ระดับปฏิบัติการ (สอบผ่านमत่านก็จะเป้นได้ตำแหน่งนี้มาครองเลยแหละ) จากนั้น คือ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ ระดับเชี่ยวชาญ และระดับทรงคุณวุฒิ... ก็ถือว่าเป็นอีกหนึ่งสายงานที่มีโอกาสเติบโตได้สูงเลย ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของท่านในขณะที่ทำงานว่าจะไปถึงขั้นไหน แต่ก่อนอื่นเลยคือ... สอบให้ติดก่อน... สอบติดแล้วพอจะทำเลื่อนตำแหน่งไปชำนาญการ ก็มาเรียน ป.โท ต่อกับผมอีกรอบแล้วกันเพื่อจะได้ทำชำนาญการเร็วขึ้น (ขายของอีกละ 555)

★ Note เน้น ★

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ตาม พรบ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

- ชื่อสายงาน คือ สายงานวิเคราะห์นโยบายและแผน
- ชื่อตำแหน่งในสายงาน คือ ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน
- ประเภทตำแหน่ง คือ วิชาการ
- ระดับตำแหน่งมี 5 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติการ ขำนาญการ ขำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ

“

ไม่มีผู้บริหารคนไหนไม่มีนโยบาย และไม่มีหน่วยงานราชการใดที่ทำงานโดยไม่มีแผน
นี่จึงเป็นเหตุผลว่า... ทำไม “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” ถึงมีความสำคัญมาก
และเป็นตำแหน่งงานที่มีอยู่ในทุกหน่วยงานราชการ

”

บทที่ 2 ความรู้ที่ใช้สอบในตำแหน่ง

“นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” สนามสอบทั่วประเทศ

*****

ผมและทีมงานได้ทำการประมวลเนื้อหาที่หน่วยงานราชการใช้สอบในตำแหน่ง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” โดยอิงจากประกาศเปิดรับสมัครสอบของหน่วยงานราชการจากหลาย ๆ สนามสอบทั่วประเทศ และได้สรุปออกมาเป็นตารางด้านล่างเพื่อจะได้เห็นทิศทาง สัดส่วน และประเด็นหลักที่เราต้องเตรียมตัวสอบครับ

กฎหมายและแผนแกนหลัก	จำนวนสนามสอบ
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี + แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	31
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	26
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	24
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	23
พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ	20
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน	17
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ	13
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ	12
ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	12
พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการ	10
พระราชบัญญัติปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	9
พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	8
ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ	5
พระราชบัญญัติอำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ฯ	5
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	4
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่	3
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม	2
พระราชกฤษฎีกาเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี	2

ตารางข้างต้น จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถวางแผนการอ่านได้เป็นอย่างดีว่ากฎหมาย แผน หรือระเบียบฉบับใด “ควรอ่าน” ก่อนเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตาม ผมได้ทำตารางแมทริกซ์แบบละเอียดมากขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นว่าสนามสอบไหนใช้กฎหมายหรือแผนฉบับใดในการสอบบ้าง เพื่อจะทำให้ผู้อ่านได้วางแผนเตรียมสอบและ “เน้นอ่าน” เรื่องนั้น ๆ ได้อย่างตรงเป้าหมายยิ่งขึ้น

2.1. ตาราง Matrix 1 ความรู้ในการปฏิบัติราชการ (กฎหมายและแผนแนกหลัก)

กฎหมายและแผนแนกหลักที่ต้องสอบสำหรับตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนของแต่ละสนามสอบ (เฉพาะกฎหมายและแผน ยังไม่รวมความรู้ทั่วไปเฉพาะตำแหน่ง)

หน่วยงาน/สนามสอบ	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	ความรับผิดชอบทางละเมิด	พรบ.การปรับปรุงกระทรวง ฯ	พรบ.ข้อมูลข่าวสาร ฯ	พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน	พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการ ฯ	พรบ.อำนาจความระงับข้อพิพาทตามกฎหมายอาญา ฯ	พรบ.วิธีการงบประมาณ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	พรบ. PDPA	พรบ.ปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	พรบ.หลักเกณฑ์/วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี	พรบ.เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (งานสารบรรณ)	ยุทธศาสตร์ชาติ + แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ระเบียบฯ การรักษาความลับของทางราชการ	อิงจากฉบับประกาศสอบวันที่
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	✓			✓	✓	✓			✓						✓	✓	✓		27 เม.ย. 69
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล									✓										10 มิย 69
กรมส่งเสริมสหกรณ์						✓			✓	✓						✓	✓		19 มค 69
กรมอุตุนิยมวิทยา	✓					✓	✓		✓	✓			✓			✓	✓		29 มค 69
สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	✓																		14 มีค 68
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	✓				✓	✓	✓						✓		✓	✓	✓		24 ก.ย. 69
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน									✓	✓			✓			✓	✓		4 มิย 69
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม					✓		✓								✓			✓	6 มีค. 69

หน่วยงาน/สนามสอบ	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	ความรู้รับผิดทางละเมิด	พรบ.การปรับปรุงกระทรวง ำ	พรบ.ข้อมูลข่าวสาร ำ	พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน	พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการ ำ	พรบ.อำนวยความสะดวกพิจารณาอนุญาต ำ	พรบ.วิธีการงบประมาณ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	พรบ. PDPA	พรบ.ปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	พรบ.หลักเกณฑ์/วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี	พรบ.เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (งานสารบรรณ)	ยุทธศาสตร์ชาติ + แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ระเบียบำ การรักษาความลับของทางราชการ	อิงจากฉบับประกาศสอบฉบับที่
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	✓					✓	✓	✓					✓						24 ธค. 68 และ 12 มีย 69
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	✓				✓	✓			✓				✓		✓	✓			2 พค. 68 และ 25 กุมภาพันธ์ 69
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย ำ	✓				✓	✓					✓		✓		✓		✓	✓	27 เมษ 69
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	✓					✓	✓		✓	✓	✓		✓			✓	✓		24 กภ. 69
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	✓												✓	✓					30 มีค. 69
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ																✓	✓		6 มค. 68 และ 6 กภ. 69

หน่วยงาน/สนามสอบ	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	ความรับผิดชอบทางละเมิด	พรบ.การปรับปรุงกระทรวง ฯ	พรบ.ข้อมูลข่าวสาร ฯ	พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน	พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรมและ ประมวลจริยธรรมข้าราชการ ฯ	พรบ.อำนวยความสะดวกพิจารณาอนุญาต ฯ	พรบ.วิธีการงบประมาณ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	พรบ. PDPA	พรบ.ปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	พรฎ.หลักเกณฑ์/วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี	พรฎ.เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (งานสารบรรณ)	ยุทธศาสตร์ชาติ + แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ระเบียบฯ การรักษาความลับของทางราชการ	อิงจากฉบับประกาศสอบลงวันที่
สำนักงานอัยการสูงสุด						✓							✓		✓	✓	✓		22 พย 66 และ 19 ธค. 68
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา													✓			✓	✓		15 พย. 66
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร													✓				✓		17 มีค. 69
สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	✓				✓				✓			✓	✓			✓	✓	✓	8 พค. 69
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	✓								✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓	3 กภ. 69
กรมพัฒนาที่ดิน																✓	✓		3 เมย. 69
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	✓														✓				4 มิย. 69
ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	✓					✓	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓		18 เม.ย. 67
กรมการขนส่งทางราง																✓	✓		6 มีนา 2567

หน่วยงาน/สนามสอบ	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	ความรับผิดชอบทางละเมิด	พรบ.การปรับปรุงกระทรวง ำ	พรบ.ข้อมูลข่าวสาร ำ	พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน	พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการ ำ	พรบ.อำนวยความสะดวกพิจารณาอนุญาต ำ	พรบ.วิธีการงบประมาณ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	พรบ. PDPA	พรบ.ปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	พรฎ.หลักเกณฑ์/วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี	พรฎ.เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (งานสารบรรณ)	ยุทธศาสตร์ชาติ + แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ระเบียบ ำ การรักษาความลับของทางราชการ	อิงจากฉบับประกาศสอบวันที่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	✓					✓	✓		✓	✓	✓		✓						21 มิย 68
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	✓															✓	✓		15 มค. 67 และ 1 พค. 68
กรมทางหลวง								✓				✓	✓			✓	✓		27 สค68
กรมปศุสัตว์	✓				✓	✓			✓	✓			✓		✓	✓			20 มค68
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร									✓							✓			2 สค 67
กรมวิชาการเกษตร	✓					✓										✓			12 กย 68
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	✓								✓							✓	✓		3 กย 68
กระทรวงการต่างประเทศ	✓						✓									✓			11 เมย. 68
กรุงเทพมหานคร																✓			7 พค 68
สถาบันวิทยาลัยชุมชน									✓	✓			✓						7 พย.68
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง		✓	✓		✓								✓		✓	✓		✓	29 ตค. 68

หน่วยงาน/สนามสอบ	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	ความรับผิดทางละเมิด	พรบ.การปรับปรุงกระทรวง ฯ	พรบ.ข้อมูลข่าวสาร ฯ	พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน	พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการ ฯ	พรบ.อำนวยความสะดวกพิจารณาอนุญาต ฯ	พรบ.วิธีการงบประมาณ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	พรบ. PDPA	พรบ.ปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	พ.ร.ฎ.หลักเกณฑ์/วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี	พ.ร.ฎ.เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (งานสารบรรณ)	ยุทธศาสตร์ชาติ + แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ระเบียบฯ การรักษาความลับของทางราชการ	อิงจากฉบับประกาศสอบลงวันที่
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	✓				✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓			✓	✓		19 พย. 67
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติฯ	✓				✓			✓			✓				✓				13 สค. 68
สำนักงานศาลยุติธรรม						✓			✓	✓									5 พย. 67 และ 11 พย 68
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร		✓														✓	✓		30 เมย. 68 และ 29 ธค. 68
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข											✓	✓				✓	✓		28 มค 68
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม									✓	✓						✓	✓		20 กพ 68
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	✓	✓	✓		✓						✓	✓	✓		✓	✓	✓		13 กค 66
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓		27 มค 66
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	✓					✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓		14 สค 69

หน่วยงาน/สนามสอบ	พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	ความรู้รับผิดชอบทางละเมิด	พรบ.การปรับปรุงกระทรวง ๓	พรบ.ข้อมูลข่าวสาร ๓	พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน	พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการ ๓	พรบ.อำนวยความสะดวกพิจารณาอนุญาต ๓	พรบ.วิธีการงบประมาณ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	พรบ. PDPA	พรบ.ปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	พรบ.หลักเกณฑ์/วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี	พรบ.เสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (งานสารบรรณ)	ยุทธศาสตร์ชาติ + แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ระเบียบฯ การรักษาความลับของทางราชการ	อิงจากฉบับประกาศสอบลงวันที่
จำนวนสนามสอบ	24	4	3	2	12	17	10	5	20	12	8	9	23	2	13	31	26	5	2566-2569

**หมายเหตุ:

(1) จากการสำรวจทั้งหมด 43 สนามสอบ เพื่อให้เห็นแนวโน้มและจุดเน้นของโครงสร้างกฎหมายที่เอามาใช้ออกข้อสอบตำแหน่งนักวิเคราะห์ ๓ ของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่จัดสอบในประเทศไทย

(2) ประกาศรับสมัครบางหน่วยงานอาจไม่ได้ระบุตัว พรบ., พรบ., หรือระเบียบเฉพาะโดยตรง แต่เขียนไว้กว้าง ๆ เช่น ประกาศสอบของ สป.เกษตรและสหกรณ์ (สนามสอบปี 69) ระบุหัวข้อสอบเฉพาะตำแหน่ง (1) ว่า “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการ” และประกาศของหน่วยงานอื่น ๆ อีกบางแห่ง ผู้เขียนจึงได้ประเมินกฎหมายแกนหลักที่ต้องอ่านในตารางนี้เข้าไปเองบางส่วนโดยอิงจากข้อสอบเก่าและกฎหมายพื้นฐานแกนหลักที่ประกาศรับสมัครสอบกำหนดว่าจะออกข้อสอบ

2.2. ตาราง Matrix 2 ความรู้พื้นฐานทั่วไป

ผู้เขียนได้จำแนกกลุ่มความรู้พื้นฐานทั่วไปที่ใช้สอบในตำแหน่ง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน” ที่ประมวลจากประกาศรับสมัครสอบของหน่วยงานราชการนั้น ๆ หรือสนามสอบแต่ละแห่ง โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มความรู้ ตามกลุ่ม A, B, C, D, E ดังรายละเอียดในตารางด้านล่าง ซึ่งเนื้อหาเฉพาะสำหรับใช้สอบกลุ่มความรู้เหล่านี้จะปรากฏอยู่ในหนังสือและคอร์สตัว “**เกาะแกนหลัก**” ของหน่วยงานหรือสนามสอบแต่ละสนามเป็นหลัก

กลุ่มความรู้	ประเด็นสอบ
A ความรู้พื้นฐานในตำแหน่ง	A1 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนงาน โครงการงบประมาณ การติดตามและประเมินผล การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
B ความรู้เกี่ยวกับหน่วยงาน	B1 ความรู้เกี่ยวกับ พรบ. ของหน่วยงานนั้น ๆ (พรบ.จัดตั้งหน่วยงาน หรือ พรบ. เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน) B2 แผนปฏิบัติราชการประจำปีหรือระเบียบของหน่วยงานนั้น ๆ B3 ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และภารกิจหลักของหน่วยงานนั้น ๆ
C สถานการณ์ปัจจุบัน	C1 ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ฯลฯ C2 นโยบายของรัฐบาล
D ภาษา	D1 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน
E ประเด็นเฉพาะทางของหน่วยงานที่ต้องดูเพิ่มเติม	E1 ประเด็นเฉพาะทางของหน่วยงานนั้น ๆ เช่น การบริหารจัดการสาธารณสุขของประเทศไทยและของโลก (กรม ปก.) ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์/สรุปบทความเกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้า (สป.ก.พาณิชย์) ความรู้เกี่ยวกับนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สนง.คก.สภาพัฒน์/สป.กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจฯ) งานการเมือง/กิจการรัฐสภา (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการและการจัดทำแผน One Plan (สป.มหาดไทย)

Matrix ความรู้ทั่วไปที่ใช้สอบของแต่ละหน่วยงานในตำแหน่ง “นักวิเคราะห์นโยบายและแผน”

หน่วยงาน	A1	B1	B2	B3	C1	C2	D1	E1
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	✓			✓	✓	✓	✓	✓
กรมส่งเสริมสหกรณ์	✓	✓	✓		✓			✓
กรมอุตุนิยมวิทยา	✓		✓		✓	✓		✓

หน่วยงาน	A1	B1	B2	B3	C1	C2	D1	E1
สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓				
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	✓	✓		✓	✓	✓		✓
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	✓	✓						
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม							✓	✓
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	✓		✓	✓	✓	✓		✓
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	✓	✓	✓	✓		✓		
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	✓		✓		✓	✓		✓
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	✓		✓	✓	✓		✓	✓
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	✓		✓	✓	✓			
สำนักงานอัยการสูงสุด	✓	✓		✓	✓	✓		
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	✓	✓			✓	✓		✓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	✓	✓		✓	✓	✓		✓
สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	✓			✓		✓		
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	✓			✓	✓	✓		
กรมพัฒนาที่ดิน	✓			✓				✓
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	✓	✓		✓	✓	✓		
ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	✓	✓	✓	✓				
กรมการขนส่งทางราง	✓		✓	✓			✓	✓
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	✓			✓	✓	✓	✓	✓
สำนักงานศาลยุติธรรม	✓	✓	✓	✓				✓
กรมวิชาการเกษตร	✓			✓				✓
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓

หน่วยงาน	A1	B1	B2	B3	C1	C2	D1	E1
สถาบันวิทยาลัยชุมชน	✓	✓	✓	✓			✓	✓
กรมทางหลวง	✓			✓				✓
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓			✓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	✓	✓		✓				✓
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
กระทรวงการต่างประเทศ				✓	✓	✓	✓	
กรมปศุสัตว์	✓		✓	✓	✓	✓		✓
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	✓		✓	✓		✓		✓
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	✓				✓			✓
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	✓	✓		✓	✓			✓
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	✓		✓	✓		✓		
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	✓		✓	✓	✓	✓		
จำนวนสนามสอบ	41	21	25	35	28	26	12	31

**หมายเหตุ: (1) จากการสำรวจทั้งหมด 43 สนามสอบ เพื่อให้เห็นแนวโน้มและจุดเน้นของโครงสร้างประเด็นความรู้เฉพาะตำแหน่งที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ เอามาใช้ออกข้อสอบตำแหน่งนักวิเคราะห์ ฯ

(2) เนื้อหาในตาราง Matrix นี้ เป็นเนื้อหาในคอร์สดีวี เกาะแกนหลัก ของแต่ละหน่วยงานหรือสนามสอบนั้น ๆ ครับ

ตารางแมทริกซ์กฎหมายและความรู้พื้นฐานทั่วไป ที่ผู้เขียนได้นำเสนอไปข้างต้นจะมีประโยชน์อย่างมากต่อการวางแผนอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบ ซึ่งจะเห็นว่ากฎหมายฉบับเดียวหรือกลุ่มความรู้เรื่องเดียวถูกนำไปใช้สอบในสนามสอบหลายสนาม ดังนั้น การทำความเข้าใจว่าสัดส่วนกฎหมายหรือกลุ่มความรู้ชุดใดใช้ออกข้อสอบมากที่สุดหรือหลายสนามมากที่สุดก็จะยิ่งทำให้เราได้เปรียบในการเตรียมตัวอ่านหนังสือมากยิ่งขึ้น... ด้วยเหตุนี้หนังสือเล่มนี้ จึงถูกออกแบบมาอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้อ่านเตรียมตัวสอบได้อย่างมั่นใจว่ากฎหมายสำคัญหรือเนื้อหาความรู้ที่จำเป็นต้องอ่านเพื่อเตรียมตัวสอบถูกรวบรวมไว้ในหนังสือเล่มนี้อย่างเป็นระบบแล้ว ดังนั้นจึงมั่นใจได้ว่าหากตั้งใจอ่านหนังสือเล่มนี้แล้วจะทำให้ผู้อ่านมีความพร้อมต่อการลงแข่งในสนามสอบนักวิเคราะห์ ฯ ทุกสนามได้อย่างแน่นอน จึงเป็นหนังสือที่เรียกว่า “หนังสือแกนหลักนักวิเคราะห์ ฯ” เพราะอ่านเล่มเดียวจบครบทุกสนามสอบนั่นเอง และหากจะมุ่งสอบสนามสอบไหนโดยเฉพาะก็ไปหาหนังสือ “เกาะแกนหลัก” ของหน่วยงานหรือสนามสอบนั้น ๆ มาอ่านเพิ่มเติมหลังจากที่อ่านเล่มนี้เสร็จ หรือลงคอร์สดีวีกับเราก็จะสมบูรณ์สุด ๆ นั่นเอง (ขายของแปป)

ส่วนที่ 2

กฎหมายเกณฑ์หลักสำหรับสอบ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

บทที่ 3 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

*****

3.1. คำชี้แจงในการอ่าน

- หากข้อใดมีความสำคัญ ตรงช่องมาตราจะเป็นสีดำเข้ม ■ เพื่อเน้นความสำคัญให้อ่าน
- ตารางว่างช่องซ้าย (คอลัมน์ “มาตรา/ข้อ”) ถูกออกแบบให้กว้างไว้สำหรับจด โน้ตสำคัญหรือเทคนิคอื่น ๆ ขณะตีหรืออ่านหนังสือ ส่วนช่องขวา คือ สารสำคัญของรายมาตรา
- แถวด้านบนช่องขวา (ที่คู่กับเลขมาตรา) คือ หัวข้อเรื่องหรือประเด็นหลักเกี่ยวกับมาตรานั้น ๆ ส่วนแถวใต้หัวข้อเรื่องด้านล่าง คือ รายละเอียดเนื้อหาสำคัญของมาตรานั้น ๆ
- **ไม่ต้องจำมาตราว่าอยู่มาตราเท่าไร** เน้นทำความเข้าใจกับเนื้อหา/ประเด็นสำคัญก็พอ
- บางข้อ ผู้เขียนได้แนะนำ ~~๔~~ **เคล็ดลับ** เพื่อช่วยในการท่องจำ (แต่จะจำได้ง่ายขึ้นถ้าเรียนเคล็ดลับในคอร์สตีว ตามเรื่องราวหรือเทคนิคที่ผู้สอนแนะนำ (แวะขายของแปป))
- บางข้อผู้เขียนได้เพิ่ม **◆Note เสริมความเข้าใจ◆** เพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจกับรายละเอียดในมาตรานั้นชัดเจนขึ้น

3.2. เหตุผลในการประกาศใช้

- กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนสร้างเอกภาพ
- เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนให้ครบถ้วนชัดเจนเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติราชการ
- กำหนดอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการซึ่งปฏิบัติราชการในเขตจังหวัดให้เหมาะสมขึ้น
- ***ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 ประกาศใช้มานานแล้วถึงเวลาต้องแก้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้***

3.3. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534

มาตรา	ประเด็นสำคัญ
1	ชื่อ "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534"
2	ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2534 จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2534
3	ให้ยกเลิกกฎหมายเดิม 9 ฉบับทั้งหมด โดยแกนกลางคือ <u>ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515</u>
3/1	ตรึงหลักการ หลักการบริหารราชการแผ่นดิน หัวใจของกฎหมายทั้งฉบับ - เป้าหมาย 10 ประการของการบริหารราชการ 1. เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน 2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ 3. ความมีประสิทธิภาพ 4. ความคุ้มค่า ในเชิงภารกิจแห่งรัฐ 5. ลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน 6. ลดภารกิจ และ ยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น 7. กระจายภารกิจและทรัพยากร ให้แก่องค์กร 8. กระจายอำนาจตัดสินใจ 9. อำนวยความสะดวก และ 10. ตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมี ผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน - การจัดสรรงบประมาณและการบรรจุแต่งตั้ง ต้องคำนึงถึงหลักในวรรคหนึ่ง เป็นการผูก เงิน และ คน เข้ากับหลักการข้างต้น ไม่ใช่แค่ประกาศอุดมคติลอย ๆ <u>ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี</u> โดยเฉพาะ 4 เรื่อง ได้แก่ 1. ความรับผิดชอบ ของผู้ปฏิบัติงาน 2. การมีส่วนร่วมของประชาชน 3. การเปิดเผยข้อมูล 4. การติดตามตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงาน ~~๖~~ เคล็ดวิชา เป้าหมายของ พรบ. คือ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้<u>วิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี</u>

มาตรา	ประเด็นสำคัญ
4	แบ่งราชการออกเป็น 3 ส่วน ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น
	◆Note เสริมความเข้าใจ◆ ความต่างเชิงหลักการ • ส่วนกลาง = รวมอำนาจ (centralization) • ส่วนภูมิภาค = แบ่งอำนาจ (deconcentration) ยังเป็นคนของส่วนกลางที่ส่งไปประจำพื้นที่ • ส่วนท้องถิ่น = กระจายอำนาจ (decentralization) มีนิติบุคคลและผู้บริหารของตนเอง
5	การแบ่งส่วนราชการ กำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ให้คำนึงถึง ***คุณภาพและปริมาณงาน*** ของส่วนราชการนั้น ๆ และการบรรจุแต่งตั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย
6	มาตราหก นายกรัฐมนตรี
	~~๒๖~~เคล็ดวิชา๕ จับคู่กันสามตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีใน พรบ.นี้ • นายกรัฐมนตรีรักษาการตาม พ.ร.บ. (ม.6) • นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.ร. (ม.71/1) • สำนักงาน ก.พ.ร. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี (ม.71/9) นายกรัฐมนตรีจึงเป็น "เจ้าของกฎหมาย" ฉบับนี้ทั้งในเชิงกฎหมายและเชิงองค์กร
ส่วน 1 ราชการส่วนกลาง	
7	ประเภทของราชการส่วนกลาง 4 ประเภท
	(1) สำนักนายกรัฐมนตรี มีฐานะเป็นกระทรวง (2) กระทรวง หรือ ทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง (3) ทบวง ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง (4) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม (จะสังกัดหรือไม่สังกัดก็ได้) ***ทั้ง 4 ประเภทนี้ มีฐานะเป็นนิติบุคคล*** ~~๒๖~~เคล็ดวิชา๕ • ประเด็นที่ออกข้อสอบบ่อยที่สุด คือ "นิติบุคคลหยุดที่ระดับกรม" กอง สำนัก ศูนย์ หรือส่วนราชการภายในกรม ไม่เป็นนิติบุคคล ฟ้องหรือถูกฟ้องในนามตนเองไม่ได้ ต้องใช้ชื่อกรม • นิติบุคคลใน พ.ร.บ. นี้มี 5 ประเภทเท่านั้น ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี / กระทรวง / ทบวง / กรม (ม.7) และ จังหวัด (ม.52) <u>อำเภอไม่เป็นนิติบุคคล</u>

มาตรา	ประเด็นสำคัญ	
	ท่องเที่ยว "สี่ส่วนกลางบวกจังหวัด อำเภอนับนับนิติบุคคล"	
8	เครื่องมือทางกฎหมายในการจัดองค์กร (ข้อสอบข้อสอบออก)	
	- การจัดตั้ง รวม โอน ส่วนราชการตาม ม.7 ให้ทำเป็น พระราชบัญญัติ - การรวม/โอนส่วนราชการ โดยไม่มีการปรับเพิ่มตำแหน่งให้ทำเป็น พระราชกฤษฎีกา - การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานรัฐมนตรี กรม หรือส่วนราชการอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ให้ทำเป็น กฎกระทรวง โดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นคนออก เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วใช้ได้ - การเปลี่ยนชื่อ/ยุบส่วนราชการ ให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา - หากส่วนราชการอื่นจะรับโอนข้าราชการ/ลูกจ้างที่พ้นจากตำแหน่งเพราะการยุบส่วนราชการ ทำได้ ภายใน 30 วัน นับแต่พระราชกฤษฎีกายุบส่วนราชการนั้นมีผล - สำนักงาน กพ. และสำนักงานงบประมาณ เป็นผู้ตรวจสอบดูแล - การแบ่งส่วนราชการในมหาลัยให้เป็นไปตามกฎหมายของมหาลัยนั้น ๆ	
สรุปให้เข้าใจง่าย ๆ		
การกระทำ	เครื่องมือ	จุดที่ต้องจำเพิ่ม
จัดตั้ง / รวม / โอน ส่วนราชการส่วนกลางตามมาตรา 7	พระราชบัญญัติ	ตั้งทบวงต้องระบุงการสังกัด / ตั้งกรมไม่สังกัดต้องระบุงการไม่สังกัด
รวม / โอน ที่ไม่เพิ่มตำแหน่งหรืออัตรา	พระราชกฤษฎีกา	ก.พ. + สำนักงานฯ ตรวจสอบไม่ให้เพิ่มอัตรา 3 ปี
เปลี่ยนชื่อ ส่วนราชการ	พระราชกฤษฎีกา	กฎหมายอื่นที่อ้างชื่อเดิม ถือว่าอ้างชื่อใหม่โดยอัตโนมัติ
ยุบ ส่วนราชการ	พระราชกฤษฎีกา	งบบฯ ที่เหลือระงับ / จ่ายเงินชดเชย / รับโอนคนได้ภายใน 30 วัน
พ.ร.ฎ. ที่แก้หรือยกเลิกบทกฎหมายอื่น	-	ต้องระบุให้ชัดเจนว่าบทใดถูกแก้หรือยกเลิก
แบ่งส่วนราชการภายใน กรม/สำนักงานรัฐมนตรี	กฎกระทรวง	ต้องระบุอำนาจหน้าที่ด้วย / รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ออก
การเสนอความเห็นเรื่องแบ่งส่วนราชการภายใน	-	เดิมเป็น ก.พ. + สำนักงานฯ ปัจจุบันโอนเป็นอำนาจ ก.พ.ร.
แบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัย	เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยนั้น	-